

НАСОКИ

за провеждане на оптимизация на държавната администрация

Тези насоки представят целите, дейностите и подхода за провеждането на преглед за оптимизация на държавната администрация и са разработени в помощ на екипите, които ще осъществяват прегледа.

Стратегическа цел на инициативата: **Изграждане на модерна държавна администрация чрез осъвременяване на нейната организация, подобряване достъпа и повишаване качеството на публичните услуги, и постигане ефикасност на публичните разходи.**

Ръководни принципи :

- o Отговорност за всеки похарчен лев (фискална дисциплина)
- o Предоставяне на качествени услуги на по-ниска цена (повече срещу по-малко)
- o Концентрация и резултатност на политиките

Обект на прегледа: министерствата и администрацията на Министерския съвет с техните второстепенни разпоредители с бюджетни кредити.

Времеви график

15 февруари - 15 май 2010 г.

Министерство на труда и социалната политика.

Министерство на образованието, младежта и науката.

Министерството на здравеопазването.

Министерство на културата

15 май - 30 май 2010 г.

Анализ на извършените дейности с цел подобряване на подхода и укрепване на капацитета

1 юни - 15 декември 2010 г.

Инициативата се реализира в останалите институции

I. Екипи за провеждане на прегледа

За провеждане на прегледа се създават екипи от 10 членове за всяко министерство. Те се състоят от:

Ръководител:

Заместник- министър - член на Съвета за административната реформа

Членове:

4 експерти от съответното министерство (от звената по финанси, човешки ресурси, стратегическото звено, информационни технологии и други), компетентни по трите направления на прегледа, представени по-долу. Препоръчително е да се включат експерти, обучени за провеждане на функционален анализ по проекти на програмата ФАР и ОПАК.

5 експерти, външни за конкретната система:

експерт от дирекция „Бюджет“ на Министерството на финансите

експерт от дирекция „Държавни разходи“ на Министерството на финансите

финансите

експерт от дирекция „Държавна администрация“ на МС
експерт от дирекция „Икономическа и социална политика“ на МС или
експерт от дирекция „Икономическа политика“ на Министерството на
икономиката, енергетиката и туризма

експерт от дирекция „Електронно управление“ на Министерството на
транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Външните експерти, участници в екипа се определят от главните
секретари на Министерския съвет, Министерството на финансите,
Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и Министерството на
транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Поименният състав на екипите се определя със заповед на съответния
министър.

Оперативно съдействие на екипа в съответното министерство се оказва
от главния секретар на министерството.

След сформирането екипът се събира на среща, на която се уточняват
подходът на действие, планът за действие и сроковете. На тази среща екипът
уточнява и въпросите, които трябва да бъдат зададени, като се съобразява с
целите и принципите на прегледа.

Екипът подготвя:

- o План-график за провеждане на прегледа.
- o Списък на документите, които трябва да бъдат анализирани.
- o Списък на длъжностните лица, с които трябва да бъдат проведени
дискусии.

План-графикът и списъците се предоставят на главния секретар на
съответното министерство за съдействие при осигуряване на необходимите
документи и организиране на срещите с посочените длъжностни лица.

II. Провеждане на прегледа

Прегледът се провежда в три направления:

1. Преглед на функциите и дейностите и реструктуриране на
организационните звена чрез елиминиране на дублиращи се функции,
децентрализация и аутсорсинг. Реорганизация на териториалните
звена на централната власт.
2. Преглед на организационните процеси и регулаторните режими,
намаляване на бюрокрацията, времето и цената на услугите.
3. Преглед на ефективността и ефикасността на всяка една структура в
системите на министерствата.

11.1. Преглед на функциите и дейностите и реструктуриране на организационните звена чрез елиминиране на дублиращи се функции, децентрализация и аутсорсинг. Реорганизация на териториалните звена на централната власт.

При прегледа по това направление се анализира релевантността на
функциите на министерството и на второстепенните разпоредители с бюджетни
кредити към министъра с акцент върху:

- o функции по формулиране на политики
- o дублиращи се функции в рамките на системата на министерството
и извън нея
- o функции, които може да бъдат децентрализирани

- o несвойствени дейности, които могат да бъдат изведени извън държавната администрация.

Във връзка с реорганизация на териториалните звена на централната власт прегледът трябва да акцентира върху:

- o кой разработва и изпълнява политиката на териториално ниво
- o броя на администрациите в системата, които имат териториални звена, както и нивото, на което те са разположени
- o типа функции на териториалните звена - по формулиране на политика, контролни, регулативни и т.н.
- o форма на взаимодействие - има ли единен център, има ли звено, което ги координира
- o възможности за обединяване на териториални звена за изпълнение на политиките.

Резултати

Очакваните резултати са предложения за оптимизация, включващи най-малко:

- концентриране на функциите по формулиране на политики на ниво министерство
- премахване на дублиращи се функции
- обединяване на звена с идентични функции
- извеждане на структури и дейности извън прякото бюджетно финансиране
- намаляване броя на териториалните звена и на заетите в тях

Източници на информация:

Стратегически документи (стратегии, програми, планове)
Законодателство (устройствени закони, устройствени правилници)
Програма на правителството
Одитни доклади на Сметната палата
Доклади и анализи от проведени прегледи по проекти, изготвени от външни консултанти
Други

11.2 Преглед на организационните процеси и регулаторните режими, намаляване на бюрокрацията, времето и цената на услугите.

При прегледа по това направление се анализират административните режими и предоставяните в системата на министерството услуги.

При прегледа на административните режими, прилагани в системата на съответното министерство акцентът трябва да бъде върху възможностите за тяхното облекчаване или премахване, като се вземат предвид регулаторните режими, които произтичат от законодателството на Европейската общност.

- При прегледа на предоставяните услуги акцентът трябва да бъде върху:
- работните процеси (документи, време и цена) по предоставяне на административните услуги
  - състояние на вътрешноевропейската координация
  - предоставят ли се комплексни административни услуги на гражданите и бизнеса под формата на „епизоди от живота“ и бизнес събития
  - възможности за предоставяне на е-услуги

- услуги, предоставяни на териториално ниво и възможности за тяхното интегриране

Резултати

Очакваните резултати са предложения за:

- премахване и облекчаване на административни режими
- намаляване на времето за предоставяне на услуги
- намаляване на цената на предоставяните услуги
- намаляване на документите и облекчаване на процедурите
- развиване на възможности за предоставяне на интегрирани услуги
- развиване на възможности за предоставяне на е-услуги
- други.

Източници на информация:

Стратегически документи (стратегии, Програма за по-добро регулиране, други програми, планове)

Законодателство (устройствени закони, устройствени правилници)

Концепция за подобряване на административното обслужване в контекста на принципа „едно гише“

Стандарти за обслужване

Списък с унифицираните наименования на административните услуги

Организацията на работа и реда за документооборота, утвърдени от главния секретар

Харта на клиента

Доклади и анализи от проведени прегледи по проекти, изготвени от външни консултанти

Други

11.3. Преглед на ефективността и ефикасността на всяка една структура в системите на министерствата.

При прегледа по това направление се прави анализ на ефективността и ефикасността на министерството и структурите към него като се разглеждат бюджетните програми и обвързаността им с одобрените стратегически документи на съответната администрация, индикаторите за измерване на резултатите от дейността, използваните ресурси и съотношението между резултати и разходи. Акцентът трябва да бъде върху показателите за резултатност на бюджетните програми, капацитет и средства за изпълнение на заложените програми.

Резултати

Очакваните резултати са предложения за:

- преразглеждане и изменение на бюджетни програми, вкл. пренасочване на средства от неефективни към ефективни програми
- преразглеждане, обединяване или намаляване броя на стратегиите и стратегическите документи
- възможности за икономия на средства

Източници на информация:

Програма на правителството

Устройствени правилници
Бюджетни програми
Стратегически документи
Одитни доклади на Сметната палата
Доклади и анализи от проведени прегледи по проекти, изготвени от
външни консултанти
Други

III. Подготовка на доклад

Въз основа на проведения преглед се подготвя доклад, който съдържа:

- Цел и задачи на прегледа
- Ограничения при провеждане на прегледа
- Кратко описание на подхода
- Анализ на текущото състояние на министерството и административните структури в системата на министерството
- Обобщени изводи и оценки
- Конкретни предложения за подобрения.

Към доклада се прилага подготвена от екипа пътна карта (план за реализиране на предложенията).

Докладът с пътната карта се представя на Съвета за административната реформа за одобрение.

Решенията на Съвета, свързани с предложенията за подобрения се изпълняват от министрите.

Съветът контролира изпълнението на решенията като изисква периодична информация от заместник- министрите - членове на Съвета.

За наблюдение на изпълнението се прилагат следните примерни индикатори:

- % Реализирани икономии в лв. (намалени разходи за заплати, намалени разходи за издръжка);
- % Съкратен щат в администрацията;
- Брой намалени териториални звена;
- Брой аутсорсвани дейности;
- Брой делегирани на по-ниско ниво функции;
- Брой сливания на звена;
- Брой въведени електронни услуги;
- Брой намалени документи за реализиране на услуга;
- Брой намалени часове за реализиране на услуга;
- % намаление на цената на услугата;
- Брой премахнати регулаторни режими;
- Брой облекчени регулаторни режими;
- Брой предоставяни интегрирани административни услуги;
- Интегриран показател за качеството на предлаганите услуги.

Конкретните индикатори, които се използват, се определят от екипа, който ще реализира прегледа.

Източници на информация в помощ на екипите

1. Единна методология за провеждане на функционален анализ в държавната администрация - разработена по проект на ОПАК „Разработване и прилагане на единна методология за функционален анализ на административните структури” - www.saveti.government.bg - страницата на Съвета за административна реформа
2. Наръчник за прилагане на единната методология за провеждане на функционален анализ - www.saveti.government.bg - страницата на Съвета за административна реформа
3. "Функционален и структурен анализ на възможностите за оптимизиране на структурата, подобряване на ефективността и намаляване на броя на заетите в администрацията", изготвен през 2009 г. от Института за пазарна икономика
4. "Разработване и прилагане на мерки за премахване на дублирането на функции и дейности на териториалните звена на централната власт", изготвен през 2007 г. от Проинфраконсулт ООД - www.self.government.bg
5. Доклади, изготвени в рамките на туининг проект по Програма ФАР „Укрепване на капацитета на структурите на българското правителство за мониторинг и анализ на основни политики и разработване на съгласувани стратегически решения” през м. октомври 2009 г: www.self.government.bg
  - o "Модернизиране на децентрализираната администрация в България", изготвен през м. октомври 2009 г. от Кзавие Живле, Алеко Джилджов и Лионел Риму;
  - o „Децентрализацията в България” изготвен през м. октомври 2009 г. от Доминик Далмас;
  - o "Подобряване на административния капацитет на регионално ниво в България", изготвен през м. октомври 2009 г. от Кзавие Живле и Лионел Риму;
6. "Усъвършенстване на координационните механизми за осъществяване на секторните политики на областно ниво", изготвен през декември 2008 г от Асоциацията за мониторинг на управлението. - www.self.government.bg
7. "Анализиране на възможностите за организиране на част от териториалните звена в състава на областната администрация", изготвен през ноември 2007 г от Асоциацията за мониторинг на управлението - www.self.government.bg
8. Функционални анализи, финансирани от ОПАК, в рамките на проект „Разработване и прилагане на единна методология за функционален анализ на административните структури”, декември 2009 г. Консорциум, воден от "КПМГ България" ООД, включващ "Ню Ай" ООД и "София консалтинг" ООД:
  - o Министерство на финансите
  - o Държавна комизия по хазарта
  - o Държавна агенция по туризъм

- o Агенция за държавна финансова инспекция
- o Национален студентски дом
- o Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози
- o Областна администрация Габрово
- o Общинска администрация Костенец
- o Общинска администрация Сливен
- o Общинска администрация Пловдив

Анализите са достъпни на www.saveti.government.bg - страницата на Съвета за административна реформа.

9. Доклад от м. май 2009 г. за работата на междуведомствената работна група, създадена с Решение №468 на МС от 10 юли 2007 г. - www.pris.government.bg.

10. Доклад на Световната банка „Реформиране на държавните такси“ - юни 2009 г. - решение на МС № 867 от 5.11.2009 г. - www.strategy.bg, секция „Публикации“

11. Доклад по проект „Определяне и измерване на административната тежест, произтичаща от задълженията за информирание на бизнеса и предложения за тяхното намаляване“, март 2009 г. - www.strategy.bg, секция „Публикации“